

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

GEOGRAFIA

POZIOM ROZSZERZONY

FORMUŁA DO 2014

(„STARA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MGE-R1

MAJ 2019

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–3)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie obiektów przedstawionych w różnej postaci w źródłach wiedzy geograficznej. (P II 1.2)

a)

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B.

b)

Korzystanie z informacji.	Prezentowanie wyników analiz geograficznych metodami matematycznymi. (II 1.f.5)
---------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawną metodę obliczeń i poprawny wynik.

1 p. – za poprawną metodę obliczeń.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Rozwiązanie I

Długość wyciągu na mapie: 0,8 cm

1 : 50 000

1 cm – 0,5 km

0,8 cm – x km

$$x = \frac{0,8 \text{ cm} \cdot 0,5 \text{ km}}{1 \text{ cm}}$$

$$x = 400 \text{ m}$$

$$a^2 + b^2 = c^2 \quad \text{gdzie } a = 400 \text{ m, } b = 60 \text{ m}$$

$$c^2 = (400)^2 + (60 \text{ m})^2$$

$$c^2 = 163600 \text{ m}^2$$

$$c \approx 404,5 \text{ m}$$

$$x = \frac{60 \text{ m}}{404,5 \text{ m}} \cdot 100\%$$

$$x = 14,8\%$$

Rozwiązanie II

Długość wyciągu na mapie: 0,8 cm

1 : 50 000

1 cm – 0,5 km

0,8 cm – x km

$$x = \frac{0,8 \text{ cm} \cdot 0,5 \text{ km}}{1 \text{ cm}}$$

$$x = 400 \text{ m}$$

$$x = \frac{60 \text{ m}}{400 \text{ m}} \cdot 100\%$$

$$x = 15\%$$

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Prezentowanie wyników analiz geograficznych metodami matematycznymi. (II 1.f.5)
---------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 3. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Prezentowanie wyników analiz geograficznych metodami słownymi. (II 1.f.5)
---------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów.

1 p. – za podanie jednego poprawnego argumentu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Występowanie licznych skał/skałek/ostańców skalnych, (np. Skał Rzędkowickich) sprzyja rozwojowi turystyki kwalifikowanej – wspinaczki i usług z tym związanych, np. Szkoły Wspinaczkowej, Szkoły Alpinizmu, stacji GOPR.
- Występowanie terenów atrakcyjnych krajobrazowo, np. charakteryzujących się obecnością skał i lasów, sprzyja rozwojowi bazy noclegowej (gospodarstwa agroturystyczne, pole namiotowe, zajazd turystyczny).
- Występowanie terenów atrakcyjnych krajobrazowo, np. charakteryzujących się obecnością skał i lasów, powoduje, że przez miejscowość przechodzą szlaki turystyczne piesze oraz szlak dydaktyczny.

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Wykonanie obliczeń matematyczno-geograficznych. (P II 1.f.6.a)
---------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawną metodę obliczeń i poprawny wynik.

1 p. – za poprawną metodę obliczeń.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Rozwiązanie I

Skala liczbowa: 1 : 50 000

Skala mianowana: 1 cm – 0,5 km

Skala polowa:

1 cm² – 0,25 km²

1 km² = 100 ha

1 cm² – 25 ha

1 cm² – 25 ha

x – 26 ha

$$x = \frac{1 \text{ cm}^2 \cdot 26 \text{ ha}}{25 \text{ ha}}$$

$$x = 1,04 \text{ cm}^2$$

Rozwiązanie II

1 ha = 10 000 m²

1 cm = 500 m²

1 cm² = 250 000 m²

x = 260 000 m²

x = 1,04 cm²

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Porównanie obszarów przedstawionych na mapie. (P II 1.4)
---------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie trzech poprawnych różnic.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych różnic.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Na obszarze przedstawionym w polu C4:

– są większe deniwelacje

– jest więcej skał na powierzchni.

Tylko na obszarze przedstawionym w polu C4:

– są jaskinie

– są urwiska skalne

– nie występują cieki.

Zadanie 6. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość metod prezentacji informacji geograficznej. (I 1.2)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa metody	Przykład zjawiska
sygnaturowa	D
kartodiagramu	A
izoliniowa	B

Zadanie 7. (0–3)

a)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

F, P, F

b)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7)
---------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie trzech poprawnych cech pogody.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech pogody.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Duże zachmurzenie.
- Opady śniegu lub deszczu lub deszczu ze śniegiem.
- Wysokie, jak na ten miesiąc, temperatury powietrza.
- Występowanie mgieł.
- Niskie ciśnienie atmosferyczne.
- Silne wiatry.
- Przewaga wiatrów z kierunków NW i W.

Zadanie 8. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za uporządkowanie stacji we właściwej kolejności.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C-A-D-B

b)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość rozmieszczenia głównych typów gleb i strefowego zróżnicowania szaty roślinnej. (I 1.43, 1.49)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

cynamonowa
makia

Zadanie 9. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość genezy i cech pospolitych minerałów i skał. (I 1.20)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

F, P, P

Zadanie 10. (0–2)

a)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość ważniejszych wydarzeń geologicznych w dziejach Ziemi. (I 1.24)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

D.

b)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość zasad ustalania wieku skał. (I 1.23)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne podanie dwóch cech skamieniałości przewodnich mających znaczenie w ustalaniu wieku względnego skał.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Krótki w znaczeniu geologicznym okres występowania organizmów (jako wynik szybkiej ewolucji)/krótki zasięg stratygraficzny.
- Duży zasięg geograficzny organizmów.
- Powszechne występowanie (dużo osobników na danym obszarze).
- Obecność cech budowy pozwalających na identyfikację organizmu.

Zadanie 11. (0–2)**a)**

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość procesów geologicznych wewnętrznych. (I 2.16)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- trzęsienia ziemi
- wulkanizm
- plutonizm

b)

Tworzenie informacji.	Przewidywanie tendencji zmian w środowisku geograficznym. (III 2.5)
-----------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przykładów zmian.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Zmiana linii brzegowej Afryki i zmniejszenie powierzchni lądowej (zalanie obszarów depresyjnych).
- Powstanie nowego morza.
- Pojawienie się na powierzchni nowych skał magmowych.
- Zagrożenia dla zwierząt – ograniczenia w przemieszczaniu spowodowane powiększającym się ryftem, trzęsieniami ziemi oraz wulkanizmem.
- Zmiany w rzeźbie spowodowane powiększaniem i pogłębianiem rowu tektonicznego oraz intensywniejszymi procesami zewnętrznymi np. ruchami masowymi.
- Możliwość odsunięcia się części Afryki Wschodniej od kontynentu.

Zadanie 12. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych. (I 2.17)
--------------------------	---

a)**Schemat punktowania**

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przykładów form wodnolodowcowych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- pradolina
- oz
- kem
- sandr
- rynna polodowcowa

b)

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

klif, dolina V-kształtna, muton

Zadanie 13. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Prezentowanie wyników analiz geograficznych metodami słownymi. (II 1.f.5)
---------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzasadnienie dwoma argumentami.

1 p. – za poprawne uzasadnienie jednym argumentem.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Dolina jest U-kształtna, więc powstała z V-kształtnej doliny rzecznej w wyniku erozyjnej działalności jezora lodowca.
- Jezioro wypełnia zglębienie, które powstało w wyniku erozyjnej działalności lodu lodowcowego w czasie dłuższej obecności lodowca.
- Kocioł lodowcowy ma strome brzegi wskutek erozyjnej działalności lodu lodowcowego.
- Dno doliny pokrywa morena denną, która powstała po wytopieniu się lodowca transportującego materiał skalny różnej grubości.

Zadanie 14. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość uwarunkowań przyrodniczych rozwoju rolnictwa w Polsce. (I 3.b.6)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne rozpoznanie trzech gleb.

1 p. – za poprawne rozpoznanie dwóch gleb.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

czarnoziem

rędzina

czarna ziemia

Zadanie 15. (0–3)

a)

Wiadomości i rozumienie.	Charakteryzowanie wód powierzchniowych w Polsce. (I 1.40)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie nazwy właściwego jeziora.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Śniardwy

b)

Tworzenie informacji.	Zaproponowanie rozwiązania problemu istniejącego w środowisku geograficznym. (III 3.2)
-----------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie trzech poprawnych przykładów działań ograniczających zanieczyszczenie mazurskich jezior.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przykładów działań ograniczających zanieczyszczenie mazurskich jezior.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Monitorowanie ruchu turystycznego.
- Prowadzenie akcji uświadamiających korzyści dla człowieka wynikające z zachowania odpowiedniej czystości wód jezior.
- Lokalizowanie oczyszczalni ścieków w miejscowościach położonych nad jeziorami.
- Ograniczenie dopływu związków azotu i fosforu, powodujących nadmierny rozwój fitoplanktonu.
- Ograniczanie stosowania nawozów sztucznych w rolnictwie na Pojezierzu Mazurskim.

Zadanie 16. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość przyrodniczych walorów turystycznych Polski. (P I 10.4)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienia czterech komórek w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienia dwóch lub trzech komórek w tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Bieszczadzki

Poleski

Karkonoski

Narwiański

Zadanie 17. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość obszarów występowania konfliktów i napięć na świecie. (P I 10.4)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Rzeka	Państwa uczestniczące w sporach o zasoby wód	
Ganges	Bangladesz	Indie
Nil	Egipt	Sudan
Tygrys i Eufrat	Irak	Turcja

Kolejność państw w danym wierszu dowolna.

Zadanie 18. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość uwarunkowań zróżnicowania struktury zatrudnienia w Polsce i na świecie. (P I 5.5)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Turcja

Czechy

Grecja

Zadanie 19. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość rozmieszczenia głównych języków na świecie. (I 3.a.4)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie czterech komórek w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch lub trzech komórek w tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Kraj	Język urzędowy	Kraj	Język urzędowy
Urugwaj	hiszpański	Brazylia	portugalski
Nowa Zelandia	angielski	Maroko	arabski

Zadanie 20. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 21. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7)
---------------------------	--

a)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnych przyczyn zróżnicowania współczynnika maskulinizacji w najmłodszym i najstarszym przedziale wieku.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowa odpowiedź

Najmłodszy przedział wieku

Rodzi się więcej chłopców niż dziewczynek.

Najstarszy przedział wieku

Nadumieralność mężczyzn, do której przyczynia się niezdrowy tryb życia oraz wykonywanie cięższych prac fizycznych przez mężczyzn.

b)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej przyczyny mniejszych wartości współczynnika maskulinizacji w miastach.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Niskie wartości współczynnika maskulinizacji w miastach są wynikiem większej migracji kobiet niż mężczyzn ze wsi do miast np. w poszukiwaniu pracy.
- Społeczeństwa wielu miast w Polsce starzeją się demograficznie i charakteryzują się dużym udziałem kobiet, które na ogół żyją dłużej niż mężczyźni.
- Większa podatność mężczyzn niż kobiet w miastach na choroby cywilizacyjne, np. choroby układu krążenia.

Zadanie 22. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość rozmieszczenia religii na świecie oraz ich wpływu na życie i gospodarkę człowieka. (I 3.a.5, 3.a.6)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za podanie nazwy religii i trzech poprawnych przykładów.

1 p. – za podanie nazwy religii i dwóch poprawnych przykładów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawna odpowiedź

islam

Przykładowe odpowiedzi

- Brak chowu trzody chlewnej z powodu zakazu spożywania wieprzowiny.
- Mniejsze natężenie uprawy winnej latorośli z powodu zakazu spożywania alkoholu.
- Ograniczony udział kobiet w życiu społecznym państwa.
- Obowiązkowa pielgrzymka do Mekki.
- Możliwość poligamii.
- Obowiązkowy post (ramadan).
- Obowiązek dawania jałmużny.
- Zakaz udzielania pożyczek na wysoki procent.

Zadanie 23. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość miejsc pozyskiwania zasobów mineralnych ze szczególnym uwzględnieniem źródeł energii. (I 3.b.2)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa państwa	Litera na mapie
Algieria	A
Iran	C
Kazachstan	E

Kolejność wierszy dowolna.

Zadanie 24. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość miejsc pozyskiwania zasobów mineralnych ze szczególnym uwzględnieniem źródeł energii. (I 3.b.2)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 25. (0–2)

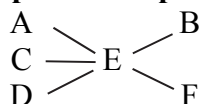
a)

Tworzenie informacji.	Przedstawianie współzależności w systemie człowiek – środowisko przyrodnicze – gospodarka. (III 1.2)
-----------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

b)

Tworzenie informacji.	Zaproponowanie rozwiązania problemu istniejącego w środowisku geograficznym. (III 3.2)
-----------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych propozycji działań.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Prowadzenie zrównoważonego rolnictwa.
- Ograniczenie wypasu bydła i innych zwierząt kopytnych.
- Racjonalne wykorzystywanie wody w rolnictwie.
- Ograniczanie karczunku drzew i krzewów przeznaczonych na opał.
- Sadzenie roślin tworzących barierę dla ruchomych piasków.
- Edukacja na temat przyczyn pustyńnienia i działań ograniczających pustyńnienie.

Zadanie 26. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7)
---------------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.
1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa rośliny uprawnej	Rysunek
żyto	A
oliwki	D
rzepak	B

Zadanie 27. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość typów gospodarki rolnej i ich rozmieszczenia na świecie. (I 3.b.7)
--------------------------	--

a)

Schemat punktowania

- 1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

B, D, F

b)

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Niskie plony.
- Małe zużycie nawozów na jednostkę powierzchni upraw.
- Mała obsada zwierząt na jednostkę powierzchni użytków rolnych.
- Małe nakłady finansowe lub siły roboczej na jednostkę powierzchni użytków rolnych.
- Niski stopień mechanizacji w przypadku krajów o rolnictwie ekstensywnym i niskim poziomie rozwoju gospodarczego.

Zadanie 28. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość cech rozwoju społeczno-gospodarczego państw oraz regionów świata. (I 3.c.4)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

B., E., F.

Zadanie 29. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji zapisanych w różnej postaci oraz własnej wiedzy do opisywania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów. (II 1.f.7)
---------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za cztery poprawne nazwy województw wraz z poprawnymi numerami.

1 p. – za dwie lub trzy poprawne nazwy województw wraz z poprawnymi numerami.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

A. lubelskie 5

B. lubuskie 1

C. świętokrzyskie 4

D. opolskie 2

Zadanie 30. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Wyjaśnienie dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym krajów oraz regionów świata. (I 3.c.5)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za wyjaśnienie z użyciem trzech poprawnych argumentów.

1 p. – za wyjaśnienie z użyciem dwóch poprawnych argumentów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Kraje afrykańskie charakteryzują się wysokim udziałem w eksporcie surowców mineralnych, których ceny w XXI w. zwykle pozostają na podobnym poziomie.
- Kraje afrykańskie charakteryzują się wysokim udziałem rolnictwa w strukturze gospodarki i wysokim udziałem w eksporcie produktów rolnych, których ceny na rynkach światowych są niskie w porównaniu do wyrobów zaawansowanych technologicznie.
- Kraje afrykańskie, ze względu na niski poziom technologiczny, są zmuszone produkować towary nisko przetworzone, a sprowadzać droższe wyroby zaawansowane technologicznie.
- Wysoki przyrost naturalny w krajach afrykańskich stwarza trudności w rozwoju społecznym wymagającym dostępu do edukacji lub służby zdrowia.
- Wysoki przyrost naturalny ogranicza PKB na 1 mieszkańca.
- Liczne konflikty wewnętrzne i udział w konfliktach międzynarodowych.

Zadanie 31. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Wyjaśnienie zróżnicowania udziału poszczególnych rodzajów transportu w przewozach i pracy przewozowej na świecie (I 3.b.25)
--------------------------	---

a)

Schemat punktowania

1 p. – za dwie poprawne przyczyny.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Położenie na innych kontynentach wielu eksporterów towarów sprowadzanych do UE.
- Transport morski umożliwia sprowadzanie do UE surowców i innych towarów masowych (m.in. ropy naftowej z rejonu Zatoki Perskiej, węgla kamiennego z Australii, Kolumbii i RPA).
- Transport morski umożliwia sprowadzanie do UE wyrobów przetwórstwa przemysłowego m.in. z Azji Południowo-Wschodniej.
- Niektóre kraje UE posiadają duże porty morskie i rozwiniętą żeglugę morską, do czego przyczyniła się m.in. wymiana handlowa z ich dawnymi terytoriami zamorskimi.

b)

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne wyjaśnienie.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- UE jest głównym konsumentem ropy naftowej i gazu ziemnego, które sprowadza rurociągami z obszarów lądowych i szelfu mórz, a własne małe zasoby ograniczają eksport tych surowców transportem przesyłowym.
- UE jest wielkim importerem ropy naftowej i gazu ziemnego sprowadzanych m.in. z Rosji, Norwegii i Algierii, a znaczenie transportu przesyłowego w eksporcie innych produktów z UE jest niewielkie.
- Kraje UE nie posiadają ropy naftowej i gazu ziemnego w nadmiarze, więc ich eksport poza UE jest minimalny.

Zadanie 32. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość mapy politycznej świata i wpływu globalizacji na poszczególne państwa. (P I 8.1, 8.8)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

2. Panama
3. Kuba